

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Sistemas de información. Xestión das TIC	Código	611507011	
Titulación	Mestrado Universitario en Dirección e Administración de Empresas (2013)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Piñeiro Sanchez, Carlos	Correo electrónico	carlos.psanchez@udc.es	
Profesorado	Piñeiro Sanchez, Carlos	Correo electrónico	carlos.psanchez@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	A materia pretende forma-los coñecementos e desenvolve-las competencias básicas relativas á aplicación das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) nun contexto empresarial, adoptando unha perspectiva de xestión			
Plan de contingencia	1. Modificacións nos contidos Ningunha 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Todas, se ben as sesións presenciais poderían reempazarse, total ou parcialmente, por sesións telemáticas *Metodoloxías docentes que se modifican Ningunha, aínda que se poderían introduci-las adaptacións imprescindibles para traslada-la actividade académica a un entorno telemático 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Titorías virtuais a través dos recursos das plataformas institucionais da UDC 4. Modificacións na avaliación Ningunha, aínda que se poderían introduci-las adaptacións imprescindibles para traslada-la actividade académica a un entorno telemático. En concreto, as probas de avaliación poderían desenvolverse por medios telemáticos. *Observacións de avaliación A evolución da situación sanitaria está fóra do control do equipo docente. Por ilo, cómpre dispoñer de equipamento para acceder a recursos electrónicos e afrontar una avaliación por medios electrónicos, dende o mesmo inicio do cuatrimestre. En caso necesario, debe consultarse á UDC a posibilidade de acceder a axudas para obtelo. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Ningunha			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE01 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da revisión crítica das actuacións sociais e ambientais das empresas.
A2	CE02 - Comprender a incidencia da contorna na actividade empresarial: dispor de coñecementos adecuados para interpretar e elaborar estratexias de actuación social e ambiental da empresa.
A7	Saber realizar un diagnóstico estratéxico del sector en el que se encuentra ubicado la empresa u organización.
A9	CE09 - Preparar informes económicos-financeiros que satisfagan as necesidades dos usuarios.
A10	CE10 - Ler e interpretar estados financeiros.
A11	CE11 - Diseñar estratexias corporativas, competitivas e políticas de empresas.
A21	CE21 - Diseñar sistemas de información para a empresa.
A22	CE22 - Manexar ferramentas informáticas para a xestión de empresas.
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación

B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B6	CG1 - Organizar e planificar a xestión empresarial.
B7	CG2 - Resolver problemas empresariais.
B8	CG3 - Tomar decisións na empresa de forma efectiva.
B9	CG4 - Compromiso ético na dirección empresarial.
B10	CG5 - Aplicar coñecementos á xestión empresarial
B11	CG6 - Aprender novas técnicas de dirección de empresas.
B12	CG7 - Adaptarse a novas situacións e xerar novas ideas no mundo empresarial.
B14	CG9 - Entender a importancia da cultura emprendedora.
C1	CT01 - Saber manexar as fontes de información relevante e o seu contido
C2	CT02 - Valorar criticamente o coñecemento e a tecnoloxía.
C3	CT03 - Valorar a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a carreira profesional.
C4	CT04 - Traballar en equipo e desenvolver un espírito lóxico e creativo.
C5	CT05 - Capacidade de análise e síntese
C6	CT06 - Comunicación oral e escrita.
C7	CT07 - Capacidade crítica.
C8	CT08 - Capacidade de liderado
C9	CT09 - Habilidade para traballar de forma autónoma.
C10	CT10 - Capacidade para comunicarse con expertos doutras áreas.
C11	CT11 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
	Comprende-lo papel das TIC nas organizacións empresariais	AP1	BP1
	AP2	BP2	CP4
	AP21	BP3	CP5
	AP22	BP4	CP7
		BP6	CP9
		BP7	CP10
		BP8	CP11
		BP9	
		BP11	
		BP12	

Relaciona-las TIC coa competitividade e o desempeño empresarial	AP2 AP7 AP11	BP1 BP2 BP3 BP4 BP6 BP7 BP8 BP10 BP11 BP12 BP14	CP1 CP2 CP6
Comprende-la dinámica financeira dos investimentos intensivos en TIC	AP9 AP10	BP3 BP4 BP6 BP7 BP8 BP10	CP1 CP2 CP4 CP5 CP6 CP7
Saber avaliar investimentos, proxectos ou empresas intensivas en TIC	AP7 AP9 AP10 AP21	BP1 BP2 BP3 BP4 BP7 BP8 BP9 BP10 BP12 BP14	CP2 CP3 CP5 CP6 CP11
Fomenta-lo interese e o sentido crítico en relación á innovación e ó progreso da tecnoloxía		BP11 BP12	CP1 CP2 CP3 CP4 CP5 CP6 CP7 CP8 CP9 CP10 CP11

Contidos	
Temas	Subtemas
Información e toma de decisións	(I)rracionalidade Datos, información e coñecemento
O sistema de información	Sistemas vs. tecnoloxías da información As TIC en perspectiva histórica A organización como un entramado de fluxos de información
A dimensión interna	Procesamento de transaccións Sistemas de xestión e para a toma de decisións
A dimensión externa	Comercio electrónico Cambios estruturais: teletraballo, dixitalización e máis

Aspectos de xestión	Avaliación de investimentos en TIC Intanxibles e competitividade

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A1 A2 A7 A9 A10 A11 A21 A22 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11	10	15	25
Discusión dirixida	A1 A7 B1 B2 B3 B7 B8 B9 B10 B14 C2 C4 C5 C6 C7 C8	8	8	16
Traballos tutelados	A2 A9 B10 B11 B12 C2 C4 C6 C9 C10 C11	15	60	75
Análise de fontes documentais	C1 C3 C5 C7 C9	1	10	11
Proba obxectiva	A7 A11 A21 A22 B1 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C2 C3 C11	4	6	10
Sesión maxistral	A2 A7 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B14 C1 C2 C3	3	0	3
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Análise crítica de casos realistas
Discusión dirixida	Dinámicas de grupo en relación a casos, situacións ou escenarios
Traballos tutelados	Tarefas de extensión media sobre temas ou cuestións concretas, dentro do ámbito de interese da materia
Análise de fontes documentais	Busca de bibliografía e fontes de información relevantes, lectura e análise do seu contido.
Proba obxectiva	Proba relativa ós contidos discutidos nas sesións presenciais e á programación de traballo non presencial.
Sesión maxistral	Presentación xeral dos temas de traballo, e coordinación do grupo

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Estudo de casos Traballos tutelados	Atendendo ás instrucións recibidas da Facultade, as titorías desenvolveranse de xeito exclusivamente virtual e previa petición de cita por correo electrónico; son de aplicación os límites que sinala a normativa de dedicación docente do profesorado da UDC. Na medida en que a capacidade do equipo docente e os medios dispoñibles o permitan, tratarase de prestar atención persoalizada ós alumnos con dificultades xustificadas por cuarentena ou enfermidade, sen perxuízo dos dereitos e obrigas previstos na normativa académica canto ás datas e forma en que se han de desenvolver as probas de avaliación. Os alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia poden solicitar ou propoñer un horario de atención compatible coa súa dedicación, cando existan razóns obxectivas que lles impidan asistir no horario ordinario.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A7 A11 A21 A22 B1 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C2 C3 C11	Proba relativa ós contidos discutidos nas sesións presenciais e á programación de traballo non presencial.	20
Estudo de casos	A1 A2 A7 A9 A10 A11 A21 A22 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11	Valoraranse i) o grao de participación; ii) a creatividade e o nivel de asertividade; iii) a capacidade para diagnosticar as situacións formuladas e realizar contribucións valiosas; iv) a calidade das solucións propostas; v) o contido do informe ou memoria presentado; e vi) a capacidade para sustentar as conclusións con argumentos baseados na lóxica financeira, organizativa e competitiva da empresa. No caso de tarefas tarefas de grupo, a cualificación pode individualizarse atendendo a estes criterios.	40
Traballos tutelados	A2 A9 B10 B11 B12 C2 C4 C6 C9 C10 C11	Valoraranse i) a calidade do traballo preliminar de busca de información, mostraxe, etc.; ii) a calidade do traballo estatístico realizado para analizar os datos dispoñibles; iii) a relevancia das conclusións obtidas, e o seu respaldo na lóxica financeira e organizativa; iv) a calidade da memoria ou informe final, e no seu caso, da exposición.	40

Observacións avaliación

Dacordo coas indicacións recibidas da Reitoría e da Facultade, a avaliación será continua e presencial; se as circunstancias non o permitir, adoptarase un modelo non presencial sobre as plataformas institucionais da UDC, mantendo na medida do posible a metodoloxía e as probas de avaliación que no seu caso se realizasen ate o momento.

Disponibilidade de recursos técnicos: se a situación sanitaria o aconsella, o equipo docente pode acordar que o traballo ordinario e as probas de avaliación se desenvolvan en soporte electrónico, incluíndo aquelas que se poidan realizar na aula. Os alumnos son responsables de dispor, dende o inicio de cuadrimestre, dos medios necesarios para acceder a recursos electrónicos e no seu caso realizar unha avaliación en formato electrónico. Se carecen deles, poden consultar á UDC a posibilidade de que lles sexan facilitados, nos termos do documento de "Orientacións para a programación da actividade docente: curso 2020-2021".

Cualificación de non presentado: corresponde ós alumnos que participen unicamente de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ó 20% na cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

Segunda oportunidade: os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade poderán facelo na segunda desenvolvendo un traballo sobre un tema específico da materia que se

comunicará individualmente a cada alumno despois da publicación das

cualificacións da primeira oportunidade. O traballo debe ter unha extensión

mínima de 50 follas A4 a unha cara con marxes de 2,5cm. por cada lado,

tipografía Times New Roman corpo 11 e espaciado de 1,5 liñas; o número de

palabras non pode ser inferior a 10.000, excluídas citas e bibliografía, que

seguirán a norma APA. Valorarase de cero a dez puntos en función da profundidade e calidade do

contido, a amplitude e relevancia da bibliografía empregada, e o interese das

conclusións. Son de aplicación as seguintes esixencias de orixinalidade: aceptaranse unhas

similitudes máximas do 25% (excluídas citas e bibliografía) e do 30% (incluíndo

citas e excluíndo bibliografía); de se considerar necesario, pode preverse unha presentación persoal do traballo, que será condición necesaria para

superar a asignatura. O incumprimento destas condicións entenderase

fraude, coas consecuencias que se prevén na normativa académica.

Oportunidade adiantada: avaliarase a partir dun examen sobre 10 puntos.

Uso de dispositivos: durante as sesións presenciais non está permitido empregarlos móbiles, ordenadores, etc. a menos que estea xustificado pola

actividade académica e, en calquera caso, exista autorización previa por parte dos profesores. Durante as probas de avaliación estes dispositivos

deberán estar apagados e fóra da vista, a menos que o seu uso se autorizase. O incumprimento destas normas interpretarase como fraude, coas

consecuencias académicas que se deriven.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Gómez Vieites, A. (2009). Sistemas de información: herramientas prácticas para la gestión empresarial. Madrid: Ra-ma

- Cardona, J. (ed.) (2011). Sistemas de información empresarial: casos y supuestos prácticos. Granada: GEU

- Robson, W. (1994). Strategic management and information systems an integrated approach. Londres: Pitman

- Alter, S. (1996). Information Systems. A Management Perspective. Menlo Park, California: Benjamin Cummings

- O'Brien, J. (2006). Management information systems. Boston: McGraw - Hill

- Li, F. (1995). The geography of business information. Chichester: Wiley

- Andreu, R. (1996). Estrategia y sistemas de información. Madrid: McGraw - Hill

- Hirschheim, R. et al. (2002). Information systems outsourcing: enduring themes, emergent patterns, and future directions. New York: Springer Verlag

A busca e análise de fontes é unha das metodoloxías desenvolvidas durante o curso e un dos seus obxectivos obxectivos formativos; neste sentido, a bibliografía aportada debe entenderse como unha reseña básica e xeral, que se completa con referencias específicas para cada capítulo.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
Cumprimento da normativa sanitaria A participación nas actividades presenciais require inexcusablemente o cumprimento estrito das indicacións das autoridades sanitarias, en particular o uso de mascariña protectora en todo momento. Atenderase ás adaptacións que poidan recibirse da Facultade canto os horarios de entrada e saída escalonados, e todas aquelas circunstancias que poidan afectar á organización da materia. Adaptacións e circunstancias sobrevidas Sempre en función das instrucións que se poidan recibir, a materia podería adaptarse a un formato semipresencial ou completamente deslocalizado, que poderían levar a unha substitución total ou parcial do traballo presencial por sesións telemáticas. Na medida do posible manteranse os contidos, metodoloxía e avaliación. Disponibilidade de recursos informáticos A organización docente está suxeita ás indicacións que se poidan recibir como consecuencia da situación sanitaria, pero os alumnos deben dispoñer, desde o inicio do cuadrimestre, dos medios técnicos necesarios para acceder a recursos electrónicos e desenvolver unha avaliación telemática. O equipo docente resérvase a capacidade de acordar que, incluso se a docencia é presencial, a avaliación se desenvolva por medios electrónicos para minimizar o risco potencial causado polo manexo de papel a través de varias persoas. É suficiente cun móbil de capacidade ordinaria, aínda que se recomenda un ordenador ou alomenos unha tablet; se carecen deles, poden consultar coa UDC a posibilidade de que lles sexan facilitados, nos termos do documento de ?Orientacións para a programación da actividade docente: curso 2020-2021?.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías